

Õiguskantsleri Kantselei

Teie 02.07.2020 nr

Meie 17.07.2020 nr 7-5/201191/2004093

Rühmade moodustamine lasteaias

Lugupeetud [ ]

Kirjutasite õiguskantslerile, et Abja Lasteaias on neli rühma. Ruumipuuduse tõttu soovivat lasteaia direktor Teie sõnul lapsi rühmades ümber tõsta. Teie hinnangul ei pruugi see olla laste huvides.

Mõistan Teie muret, ent kavandatavat laste ümberpaigutamist rühmades ei saa pidada õigusvastaseks.

Lasteaia direktor selgitas oma vastuses õiguskantslerile, et lasteaias on üks sõimerühm ja kolm aiarühma :I aiarühm (noorem), II aiarühm (keskmine) ja III aiarühm (vanem). I ja II aiarühmas on samaaegselt kooliminevad lapsed, III rühmas on 9 kooliminejat ja 10 lasteaeda jäävat last.

Direktori sõnul seisneb küsimus, mis lahendada tuleb, selles, millisesse rühma lähevad edasi sõimerühmast lahkuvad lapsed. Direktori väitel on võimalik kaks varianti: kas sõimerühmast tulevad lapsed lähevad I rühma või III, koolieelikute rühma. Esimene variant eeldab, et III rühmast 9 koolimineva lapse asemele tuleksid II rühma vanemad lapsed ning sinna tekkinud vabadele kohtadele I rühma vanimad ning sõimest tulevad lapsed saavad I rühma tekkinud kohtadele. Teine variant tähendaks, et sõimest lahkuvad lapsed läheksid koolieelikute rühma (III) kooli minevate laste asemele.

Direktori sõnul on esimese variandi (vanuseline rühmade moodustamine) eelis, et rühmad on suhteliselt sama vanusegrupi lastega ja seega sarnasema arengutasemega. Teisalt tähendab see praeguste rühmade koosseisude muutumist (laste ja õpetajate koosseis vahetub). Teine variant (sõimerühmast tulevad lapsed läheksid kokku koolieelikutega) tähendaks, et koos on väga erineva arengutasemega lapsed. Lisaks oleks teise variandi puhul rühmas 23 last, mis on lubatud vaid hoolekogu ettepanekul ([koolieelse lasteasutuse seaduse](#) (KELS) § 7 lg 1 p 2 järgi on aiarühma suurus 20 last). Direktor möönis samas, et vanuselise liikumise korral muutuvad laste rühmad taas, kui III rühmast 10 last 2021. aastal kooli lähevad (vahetuvad taas personali ja laste koosseisud).

Direktor selgitas, et suhtlust ja arutelusid vanemate, personali ja vallaga on toimunud rühmade komplekteerimise teemal palju, muu hulgas 29.05.2020 hoolekogu koosolek, 09.06.2020 e-kiri lapsevanematele (kutse lapsevanemate üldkoosolekule rühmade nimekirjadega tutvumiseks), 16.06.2020 lapsevanemate üldkoosolek, 17.06.2020 e-kiri lapsevanematele üldkoosoleku tulemustest, saadetud link küsimustikule (millist rühmade komplekteerimisviisi eelistatakse),

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

22.06.2020 üldkoosolek, kus tutvustati küsitluse tulemusi (vanuselise liikumise poolt 57% lapsevanematest ja 80% personalist).

KELS § 6 lg 1 järgi moodustab lasteasutuse direktor KELS alusel vastavalt vajadusele ja võimalusele sõime- ja lasteaiarühmad. Lasteaiarühmad jagunevad vanuseliselt: 1) kolme- kuni kuueaastased lapsed; 2) kuue- kuni seitsmeaastased lapsed ja lapsed, kelle koolikohustuse täitmise alustamine on edasi lükatud (KELS § 6 lg 3).

Rühmadesse jagamise õiguspärasuse üle otsustamisel tuleb arvestada eesmärgiga, miks on sellised vanusegrupid seaduses sätestatud. Riigikogu hinnangul peaksid lapsed alates kuuendast eluaastast olema noorematest lastest eraldi rühmas. Samas tagab KELS § 6 lg 3 nimetatud viisil kaheks grupiks jagamine Riigikogu sõnul paindlikkuse. Direktor saab selliste vanusegruppide puhul lähtuda rühmade moodustamisel lasteasutuse vajadustest ja võimalustest ning lahendada üksikjuhtumeid, kus lapsele ei ole täpselt tema vanuserühmas kohta (vt [seletuskiri](#) koolieelse lasteasutuse seaduse muutmise seaduse 641 SE teise lugemise juurde). Samuti on Haridus- ja Teadusministeeriumi spetsialist varasemalt selgitanud õiguskantsleri nõunikule, et kui lasteaias on piisavalt lapsi, et moodustada eraldi rühm kuue- ja seitsmeaastastest lastest, siis tuleb need lapsed eraldi rühma arvata.

Niisiis võib eelnevast järeldada, et eelistatud on rühmade korraldus, kus 6-7-aastased lapsed on noorematest lastest eraldi rühmas. Teiste aiarühma laste puhul (3-6-aastased) võib lähtuda vanuselisest jaotusest, kuid lubatud on paindlik, konkreetse lasteasutuse olukorrast lähtuv rühmade moodustamine.

Seda arvestades on lasteaias otsus mitte panna ühte rühma äsja sõimerühmast tulnud lapsi ja koolieelikuid, asjakohane. Samuti vastab selline korraldus personali ja lastevanemate küsitluse tulemustele.

Arusaadavalt võib omaks saanud õpetajate ja rühmakaaslaste vahetumine ning uute kaaslastega kohanemine tekitada lastes stressi. Erinevad inimesed kohanevad muutustega erinevalt. Seepärast on oluline, et nii vanemad kui lasteaias õpetajad toetavad lapsi muutustega harjumisel. Lasteaed pole suur, ehk on uusi rühmakaaslaste ja õpetajaid juba varemgi õues mängides nähtud või ühistel üritustel kohatud. Kui mõnel lapsel on kohanemisega suuri raskusi, siis on ehk võimalik individuaalne lähenemine või erand. Nt kui mõne lapse jaoks on tema erivajadusest tulenevalt eriti raske uute kaaslaste ja õpetajatega kohaneda, saab ehk lasteaiaga läbi rääkida, et sellel lapsel lubatakse jääda oma harjumuspärasesse rühma.

Loodan, et selgitusest on abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Olari Koppel
asetäitja-nõunik, õiguskantsleri kantselei direktor
õiguskantsleri volitusel